

Huvudman

Fridaskolorna AB
Org nr 556451-5988
info.fgmolnlycke@fridaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Fridagymnasiet i Mölnlycke i Härryda kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Fridaskolorna AB att senast den **2025-02-17** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om åtgärdsprogram och rätten att gå om en kurs. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Fridaskolorna AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Fridaskolorna AB ska vidta följande åtgärder

Beslut om åtgärdsprogram

1. Se till att rektor fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram, för de 40 st elever där utredning av särskilt stöd är avslutad under våren 2024. Vidare ska rektorn för varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas innan 31 januari 2025, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera

hur många sådana beslut som fattats under perioden 22 november 2024 – 15 januari 2025 (3 kap. 9 § skollagen).

Rätten att gå om en kurs

2. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 31 januari informera samtliga elever under vilka förutsättningar de har rätt att gå om en kurs. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd, tillgång till elevhälsa samt skolenhetens förebyggande arbete för att skapa trygghet.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:5765) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Fridagymnasiet i Mölnlycke i Härryda kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fridagymnasiet i Mölnlycke följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, anmälan till rektor, utreda behov om särskilt stöd, fatta beslut om åtgärdsprogram, tillgång till elevhälsa, förebyggande arbete för att skapa trygghet samt rätten att gå om en kurs.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betyg och plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar och anmälan om elevers behov av särskilt stöd

Av intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framgår att lärarna arbetar med extra anpassningar på gruppnivå i klasserna samt individuella extra anpassningar. Exempel på individuella extra anpassningar som ges är längre provtid, möjlighet att sitta i en lugn miljö, möjlighet till enklare uppgifter, uppdelning av uppgifter.

Lärarna berättar att om extra anpassningar inte är tillräckligt för att elever ska nå betygskriterierna kontaktas rektor och elevhälsan. Lärarna har tidigare använt ett digitalt dokument där eleverna uppmärksammas eller så har eleverna anmälts muntligen till elevhälsan. Vid tidpunkten för tillsynsbesöket är det bestämt att skolenheten ska börja använda en ny digital plattform och lärare, elevhälsan och rektor är samstämmiga i att en anmälan framgent kommer att göras i det nya digitala systemet.

Utredning om elevers behov av särskilt stöd

I intervjun med elevhälsans representanter framgår att specialläraren genomför utredningar om behov av särskilt stöd för de elever som anmälts befara inte nå betygskriterierna i en kurs. Specialläraren uppger att det finns ett fullgott underlag för eleverna som rektorn kan fatta beslut om åtgärdsprogram på vilket rektorn bekräftar.

Beslut om åtgärdsprogram

I dokumentation som inkommit från huvudmannen i Skolinspektionens informationsinhämtning framgår att det finns ett aktivt åtgärdsprogram på skolenheten. Representanter för elevhälsan berättar att de elever som anmälts med oro för att inte nå betygskriterierna har utretts för behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att det är cirka 40 elever som anmälts och utretts. Under rektorsintervjun framgår vidare att det nu finns två aktiva åtgärdsprogram. Rektorn uppger att hon inte fattat beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram för resterande utredda elever. Rektorn har dock beslutat om att särskilt stöd inte ska ges i ett fall utan att fatta ett formellt beslut. Rektorn har i ett fall, under vårterminen 2024, fattat beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. I dokumentationen i informationsinhämtningen framgår också att det finns två

elever som är under utredning för särskilt stöd under innevarande termin. Rektorn säger att när specialläraren har gjort klart utredningarna dokumenteras det i ett digitalt system och rektorn får till sig att de är klara. Rektorn uppger att hon kommer att fatta formellt beslut om att upprätta, eller att inte upprätta, åtgärdsprogram när utredningarna är färdiga.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Bestämmelserna i första-tredje styckena och i 9-12 §§ ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 12 c § (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det av omständigheterna inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande arbetet med extra anpassningar, anmälan till rektor om elevers behov av särskilt stöd samt att utredningar om elevers behov av särskilt stöd genomförs.

Av utredningen framgår dock att arbetet med särskilt stöd brister i den del som avser beslut om åtgärdsprogram. Rektorn har inte fattat beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram för de elever vars behov av särskilt stöd utretts under vårterminen 2024. Avsaknaden av ett sådant beslut innebär att elever kan gå miste om de särskilda stödåtgärder som eleven behöver och har rätt till för att nå betygsgränserna. Det medför även att elev och vårdnadshavare fräntas möjligheten att överklaga beslutade åtgärder till Skolväsendets överklagandenämnd.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever framgår att de inte känner till möjligheten att gå om en kurs som de inte fått lägst betyget E i samt att detta inte är något som de erbjudits. Eleverna uppger att de endast har fått information om provning. Inte heller intervjuade lärare känner till möjligheten att gå om en kurs utan uppger att det är provningar som elever får erbjudande om, om de fått F i betyg i en kurs. Representanter för elevhälsan samt rektor uppger dock att möjligheten att gå om en kurs finns, även om ingen elev valt att göra det ännu, och att information om det har getts till eleverna av studie- och yrkesvägledaren. I komplettering från huvudmannen framgår att det uppmärksammats att skolenheten fram till tillsynsbesöket inte i tillräcklig omfattning informerat alla elever om deras rätt att gå om en kurs. Efter tillsynsbesöket har rektor informerat studie- och yrkesvägledare om att informationen om rätten att gå om en kurs framöver behöver vara mer omfattande och tydligare och nå ut till alla elever.

Rättslig reglering

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl.

En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång (9 kap. 1 § gymnasieförordningen).

Rektorn fattar beslut enligt 1, 2, 4 och 4a §§ efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig (9 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte ges möjlighet att gå om samtliga kurser som de inte har fått lägst betyget E i. Utredningen visar att vare sig elever eller lärare känner till att möjligheten finns på skolenheten. Huvudmannens kompletterande uppgifter visar inte att eleverna fått del av information kring möjligheten att gå om en kurs, eller reell möjlighet att gå om en kurs, innan förevarande beslut fattats. Detta är en brist eftersom elever har rätt att gå om samtliga kurser som de inte erhållit minst betyget E i, inklusive gymnasiearbetet.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Fridaskolorna AB verksamhet vid Fridagymnasiet i Mölnlycke uppfyller inte författningarnas krav vad gäller fatta beslut om åtgärdsprogram och rätten att gå om en kurs. Det finns därför skäl att förelägga Fridaskolorna AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Intervjuade elever uppger att de känner sig trygga på skolan och att de tror att de flesta elever är det. Av en elevintervju framgår att det i en klass finns en viss jargong mellan killarna i klassen, som är i majoritet. Jargongen består av bland annat blickar och nedsättande kommentarer. Eleverna berättar vidare att de genomfört en trygghetsenkät samt tagit upp skolans ordningsregler på mentorstiden. Lärarna uppger att de känner till den beskrivna jargongen och att de pratat med eleverna om kränkande behandling och skolans ordningsregler, både individuellt och på mentorstiden. Lärarna ger också exempel på att de gått igenom diskrimineringsgrunderna samt skolenhetens plan mot kränkande behandling. Elever, lärare, representanter för elevhälsan samt rektor uppger att det finns ett upplägg på skolenheten som innebär att eleverna delas upp i XYZ-grupper där elever från olika program blandas, vilket skapar en större sammanhållning och trygghetskänsla hos eleverna.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet.

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om det förebyggande arbetet (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare, representanter för elevhälsan samt rektor framgår att skolenheten har tillgång till skolpsykolog samt skolläkare utöver skolsköterska, speciallärare och kurator.

Rättslig reglering

För eleverna i, gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa.

För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Claes Börjesson, beslutsfattare.

Utredaren Jin Sarac Batifi har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Madeleine Olofsson medverkat.